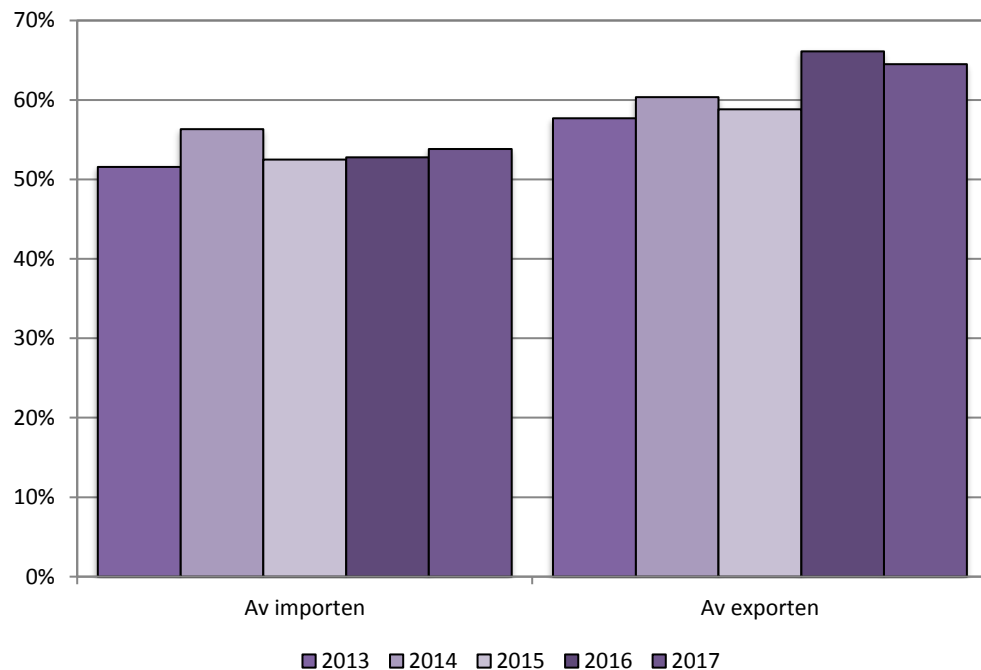


Varuhandelsstatistik 2013–2017

Figur 1: Ålands varuhandel (import och export) år 2013–2017



Figur 2: Finlands andel av Ålands varuhandel 2013–2017



Innehåll

Importen minskade och exporten ökade år 2017	3
Beskrivning av statistiken	4
Förändringar i statistiken	5
Symboler som används i tabellerna	5
Utrikeshandeln till och från Åland 2013–2017 enligt varuslag	6
Utrikeshandeln till och från Åland 2013–2017 enligt bransch.....	10
Utrikeshandeln till och från Åland år 2016–2017 enligt region.....	13
Skattegränshandel mellan Åland och Finland 2013–2017.....	15
Skattegränshandeln mellan Åland och Finland branschvis år 2013–2017	16
Varuhandeln sammanlagt till och från Åland 2013–2017	18

Tabeller

Tabell 1: Utrikesimport 2013–2017 enligt varuslag och värde, 1 000 euro	7
Tabell 2: Utrikesexport 2013–2017 enligt varuslag och värde, 1 000 euro.....	7
Tabell 3: Utrikesimport 2013–2017 enligt varuslag och vikt, ton	8
Tabell 4: Utrikesexport 2013–2017 enligt varuslag och vikt, ton	8
Tabell 5: Handelsnetto, utrikeshandel 2013–2017 enligt varuslag och värde, 1 000 euro	9
Tabell 6: Handelsnetto, utrikeshandel 2013–2017 enligt varuslag och vikt, ton	9
Tabell 7: Utrikesimport 2013–2017 enligt bransch och värde, 1 000 euro	11
Tabell 8: Utrikesexport 2013–2017 enligt bransch och värde, 1 000 euro	11
Tabell 9: Handelsnetto, utrikeshandel 2013–2017 enligt bransch och värde, 1 000 euro	11
Tabell 10: Utrikesimport 2013–2017 enligt bransch och vikt, ton.....	12
Tabell 11: Utrikesexport 2013–2017 enligt bransch och vikt, ton	12
Tabell 12: Handelsnetto, utrikeshandel 2013–2017 enligt bransch och vikt, ton.....	12
Tabell 13: Utrikeshandeln 2016–2017 enligt region, värde, vikt och andel.....	14
Tabell 14: Skattegränshandel, import och export 2013–2017 enligt värde, 1 000 euro	15
Tabell 15: Skattegränsimport 2013–2017 enligt bransch och värde 1 000 euro.....	17
Tabell 16: Skattegränsexport 2013–2017 enligt bransch och värde 1 000 euro	17
Tabell 17: Handelsnetto, skattegränshandel 2013–2017 enligt bransch och värde, 1 000 euro.....	17
Tabell 18: Sammanlagd import och export 2013–2017 enligt värde, 1 000 euro.....	18

Importen minskade och exporten ökade år 2017

År 2017 var importen av varor till Åland från utlandet värd knappt 236 miljoner euro medan importen av varor från Finland uppgick till nästan 275 miljoner euro. Sammanlagt importerades det varor till Åland till ett värde av närmare 511 miljoner euro. När det gäller varor importerade från utlandet var *handelsbranschen*¹ den största aktören med importerade varor till ett värde av ca 119 miljoner euro (ca hälften av utrikesimporten). De viktigaste varugrupperna var år 2017 *levande djur, animaliska produkter* (med mer än 60 miljoner euro) samt *maskiner, apparater, redskap* (med mer än 50 miljoner euro). Skattegränsimporten domineras även den av *handelsbranschen*, uppskattningsvis med mer än 167 miljoner euro (ca 61 procent av skattegränsimporten). Mellan år 2016 och 2017 minskade värdet för varuimporten från utlandet något (med 3,0 procent), samtidigt ökade importen från Finland med ca 1,1 procent från föregående års nivå. Sammanlagt minskade varuimporten till Åland med ca 0,8 procent från år 2016 till år 2017.

Exporten av varor från Åland till utlandet var år 2017 värd nästan 108 miljoner euro medan exporten av varor till Finland var värd ca 196 miljoner euro. Sammanlagt exporterades det alltså varor från Åland till ett värde av ca 304 miljoner euro. Den största aktören inom export av varor till utlandet är branschen *tillverkning* som år 2017 exporterade varor till ett värde av drygt 73 miljoner euro. Den viktigaste varugruppen var *plast- och gummivaror*, av vilka det exporterades varor till utlandet till ett värde av närmare 33 miljoner euro. Skattegränsexporten domineras av branschen *handel* (ca 94 miljoner euro). Värdet för utlandsexporten ökade med hela 12,7 procent från år 2016 till år 2017, medan exporten till Finland ökade med omkring 4,8 procent från föregående års nivå (sammanlagt ökade varuexporten med ca 7,5 procent).

Varuhandeln med utlandet gav år 2017 ett handelsnetto på nästan -128 miljoner euro. Varuhandeln med Finland gav samtidigt ett handelsnetto på ca -79 miljoner euro. Sammanlagt gav varuhandeln alltså år 2017 ett handelsunderskott på knappt -207 miljoner euro, vilket innebär att handelsunderskottet år 2017 är 10,9 procent mindre än året innan. Omkring 38 procent av underskottet härrör från varuhandeln med Finland, marginellt högre än jämfört med år 2016 (ca 37 procent). Det omfattande underskottet i handeln från båda riktningar är möjligt enbart genom det att Åland hade andra inkomster än varuexportintäkter eller ackumulerat kapital (eget eller främmande) att spendera på varuimport. Exempelvis vägs underskottet i varuhandeln upp av ett positivt handelsnetto för handeln med tjänster, varav sjöfarten utgör en viktig del. Tjänstehandeln är dock inte inkluderad i det här meddelandets siffror.

Ytterligare en källa för exportintäkter är den moms fria handel som inte registreras här på grund av ringa värde per försändelse. En indikator för denna handel är den stora mängd försändelser som Åland Post skickade iväg för företag verksamma inom förlag, e-handel samt bank och försäkring under år 2017 (pack och distribution omsatte 22,9 miljoner euro).

¹ Den officiella benämningen är "handel; reparation av motorfordon och motorcyklar"

År 2012 gjordes en enkätundersökning för att bland annat uppskatta tjänstehandeln till och från Åland. Enligt rapporten *Ålands externa varu- och tjänstehandel 2011*² skulle det samlade handelsnettot uppgå till ca 230 miljoner euro (inklusive tjänstehandel, ombordförsäljning på åländska fartyg samt turistkonsumtion). Enligt den undersökningen skulle summan av all export vara omkring 880 miljoner euro, medan summan av all import skulle röra sig omkring 650 miljoner euro.

Beskrivning av statistiken

Varuhandelsstatistiken för Åland delas upp i utrikeshandel samt handel över skattegränsen (mellan Åland och Finland). Materialet över utrikeshandel baserar sig på uppgifter från Tullstyrelsen i Finland, summerat per fo-nummer, varukoder och region. Som underlag används alla utrikeshandelstransaktioner som har registrerats i Ålands Tulldistrikt samt de utrikeshandelstransaktioner som åländska företag (alla företag med postnummer 22xxx) genomfört utanför Ålands Tulldistrikt. Små transaktioner fångas dock inte av statistiksystemet, till exempel beställningar av böcker och cd-skivor tullas inte in när det görs inom EU och momsvärdet underskrider fem euro (sedan början av år 2013, tidigare tio euro). För att kunna fördela varuhandeln på olika branscher har grundmaterialet samkörts med företagsregistret. Materialet över skattegränshandeln baserar sig på uppgifter från Ålands Tulldistrikt, samt från Åland Post (innefattar samtliga skattegränstransaktioner). Det bör påpekas att skattegränshandelns värde är estimerat från momsutbetalningen, med andra ord är uppgifterna inte exakta, utan närmevärden. De verkliga värdena torde dock med stor sannolikhet röra sig inom ± 3 procent av de i tabellen angivna värdena.

Det kan även påpekas att privatpersonernas konsumtion utanför Åland (innehåller bland annat import av konsumtionsvaror) inte ingår i denna statistik. Regelbunden statistik över denna konsumtion utanför Åland finns för närvarande inte, men tidigare studier har visat på att uppemot 24 procent av privatpersonernas inköp/konsumtion görs utanför Åland³.

Branschindelningen i varuhandelsstatistiken följer från och med år 2008 standarden för Finlands näringsgrensindelning (NI-2008) vilken är knuten till den internationella ISIC-standardens och en förklaring till indelningen finns i *bilaga 1*. Varuhandelsstatistiken fördelas även per varuslag enligt CN-koder (se *bilaga 2*). CN-klassificeringen är Europeiska gemenskapens kombinerade nomenklatur, vars åttasiffriga varukoder används i exportdeklarationer och statistikdeklarationer för internhandeln.

Utrikeshandeln redovisas från och med år 2010 även fördelat på region. Exporten redovisas enligt bestämmelseland, det vill säga det land som vid tidpunkten för exporten är det sista land man har kännedom om (dit varan är avsedd att exporteras antingen direkt eller via ett annat land). Importen redovisas dels enligt avsändningsland (det land varan skickats ifrån) och dels enligt ursprungsland (det land där varan tillverkats eller där den senaste ekonomiskt sett viktigaste delen av tillverkningen har skett⁴).

² Ålands externa varu- och tjänstehandel 2011 (ÅSUB Statistik 2012:3)

³ De åländska hushållens konsumtion 2012 (Nationalräkenskaper 2014:2)

⁴ Att packa en vara anses inte som tillverkning.

Observera att när det gäller skattegränshandeln (import från Finland) behöver inte ursprungslandet nödvändigtvis vara Finland. Varor som transporteras via Finland (så kallade transitvaror) registreras i statistiken som om de kom från Finland. Skattegränshandeln redovisas normalt enbart i form av totalsummor, då inte underlagsmaterialet är tillräckligt detaljerat för att göra en mer utförlig redovisning. Åren 2010–2012 gjordes två punktinsatser där underlagsmaterial från registrerade skattegränskunder manuellt har bearbetats för att kunna fördela skattegränshandeln på bransch (NI-2008). Branschfördelningen för år 2012 har beräknats utgående från ovan nämnda punktinsatserna.

Det bör även observeras att samtliga summor i denna publikation uppges i löpande priser (inflationen har inte beaktats), varför den reella förändringen är något lägre än den uppgivna. I tabeller med avrundade tal kan små avvikelser förekomma mellan summan av de avrundade talen och den redovisade slutsumman.

Observera även att uppgifterna i denna statistik endast är preliminära, skillnaden mellan preliminära och slutliga uppgifter har dock visat sig vara liten i tidigare genomförda analyser.

Förändringar i statistiken

Observera att det i statistiken över utrikeshandel år 2012 skedde omfattande förändringar hos Tullstyrelsen i Finland vad gäller rutinerna för framtagning av underlagsmaterial. Dessa förändringar innebar att statistiken inte är helt jämförbar med uppgifter publicerade tidigare år. Tidsserierna i detta statistikmeddelande har begränsats till åren mellan år 2013 och 2017 då dessa underlagsmaterial är jämförbara, varuhandelsstatistik för tidigare år finns att tillgå på ÅSUB:s hemsida, under rubriken Databaser och området Handel.

En förändring i framtagningen av underlagsmaterial är att Tullen från och med början av år 2012 började registrera leveranser till fartyg (med annan flagga än finsk) och flygplan (varukod 99), denna varugrupp har överhuvudtaget inte registrerats tidigare (förekommer för Ålands del enbart inom export). En annan förändring är att företag som i Finland registrerats som momsskyldiga, men som har ett åländskt postnummer från och med år 2010 har räknats med i statistiken.

Sedan år 2013 levererar Tullstyrelsen i Finland skattegränsstatistiken elektroniskt, både för registrerade skattegränskunder samt för kontantförtullningar, vilket förenklar en beräkning av branschfördelning. Från och med år 2016 är de levererade uppgifterna rörande skattegränshandeln mer utförliga och medger en mer korrekt beräkning av varuvärdet.

Symboler som används i tabellerna

- 0 = Mellan 0 och 0,5 enheter
- = Exakt 0 enheter (st)
- .. = Observationerna för få för att uppges.

Utrikeshandeln till och från Åland 2013–2017 enligt varuslag

Tabell 1 visar värdet av importen till Åland under åren 2013–2017 fördelad enligt varugrupp. År 2017 var importen av varor till Åland värd närmare 236 miljoner euro, vilket 3,0 procent mindre än under år 2016 då importen av varor var värd ca 243 miljoner euro. De största procentuella minskningarna skedde inom grupperna *skor, källor, piskor, hattar samt optiska instrument etc.* (det bör noteras att förändringsprocenten kan bli stor om jämförelseantalet är litet). Den största värdemässiga minskningen är i grupperna *maskiner, apparater, redskap* (med närmare 5,9 miljoner euro) följt av *beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak* (med knappt 4,6 miljoner euro). Den största varugruppen år 2017 var *levande djur, animaliska produkter* med importerade varor till ett värde av mer än 60 miljoner euro, följt av varugruppen *maskiner, apparater, redskap* med närmare 51 miljoner euro.

Tabell 2 visar exporten av varor från Åland till utlandet enligt varugrupp och värde. År 2017 exporterades varor från Åland till utlandet till ett värde av nästan 108 miljoner euro, en ökning med hela 12,7 procent jämfört med år 2016. De viktigaste varugrupperna enligt exporterat värde är *plast- och gummivaror*, till ett värde av knappt 33 miljoner euro. Denna grupp har ökat i det närmaste konsekvent sedan år 2010.

I tabell 3 visas importen till Åland fördelad enligt varugrupp och vikt för åren 2013–2017. År 2017 importerades drygt 66 500 ton varor till Åland från utlandet. Totalvikten på importen minskade från år 2016 (med 16,1 procent). Viktmässigt var det varugruppen *beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak* som var störst (med ca 13 000 ton) följt av *levande djur, animaliska produkter* (med ca 12 300 ton).

I tabell 4 visas exporten av varor från Åland fördelad enligt varugrupp och vikt för åren 2013–2017. År 2017 exporterades nästan 120 000 ton varor från Åland till utlandet. Totalvikten på exporten ökade med ca 2,2 procent från år 2016, främst var det då exporten av grupperna *produkter av kemiska industrier etc.* samt *öadla metaller och varor av dessa* som ökade. Viktmässigt är det varugruppen *trä och varor av trä och kork* som är överlägset störst (med ca 99 700 ton).

Tabell 5 och tabell 6 visar handelsnettot, det vill säga skillnaden mellan exporten och importen inom varuhandeln. År 2017 var varuhandelsnettots värde nästan -128 miljoner euro (viktmässigt var handelsnettot positivt, ca 53 400 ton). Handelsnettots underskott i varuhandeln torde dock sakna någon större ekonomisk-politisk betydelse enligt undersökningen *Ålands externa varu- och tjänstehandel 2011* (se not 2). Enligt estimeringar gjorda för år 2010, var handelsnettot dock negativt (se Ålands SAM 2010)⁵. Enligt denna studie uppgick år 2010 den totala exporten inklusive tjänster till ca 999 miljoner euro, medan totalimporten uppgick till ca 1 085 miljoner euro (ett handelsnetto på ca -85 miljoner euro). Räknar man in hushållens privatimport samt turismen så blir handelsnettot däremot positivt, nästan 125 miljoner euro (import inklusive hushållens privatimport ca 1 142 miljoner euro, export inklusive turism ca 1 267 miljoner euro). Årliga estimeringar för Ålands tjänstehandel med omvärlden saknas dock för närvarande.

⁵ ÅSUB webbpublikation, <https://www.asub.ax/sv/statistik/alands-socialrakenskapsmatris-2010>

Tabell 1: Utrikesimport 2013–2017 enligt varuslag och värde, 1 000 euro

	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	247 606	247 113	245 630	243 041	235 788
Levande djur, animaliska produkter	45 225	49 143	45 154	55 260	60 342
Vegetabiliska produkter	9 101	10 629	10 651	11 311	10 508
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	31 321	36 905	36 852	38 578	33 995
Mineraliska produkter	10 540	8 475	6 665	8 098	7 626
Produkter av kemiska industrier etc.	5 659	5 659	6 400	6 971	6 019
Plast- och gummivaror	14 316	15 044	15 961	13 739	13 931
Lädervaror	438	476	463	356	802
Trä och varor av trä och kork	2 449	2 577	2 433	2 745	2 973
Massa av ved, papper, varor av papper	29 349	27 911	20 154	6 127	4 809
Textilvaror	8 314	5 982	6 028	5 378	4 593
Skor, käppar, piskor, hattar	949	832	958	715	515
Varor av sten, gips, cement etc.	2 642	2 285	3 836	2 779	2 945
Smycken och ädelsten	456	674	165	182	164
Oädla metaller och varor av dessa	5 300	5 886	6 135	6 095	6 472
Maskiner, apparater, redskap	46 649	44 155	52 826	56 488	50 601
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	16 705	14 311	15 524	13 924	17 798
Optiska instrument etc.	5 389	5 094	3 262	2 980	2 128
Vapen och ammunition	31	23	42	16	16
Diverse varor	12 741	11 040	11 990	11 208	9 483
Konstverk och antikviteter	31	14	131	9	52
Okänt (leverans till fartyg)	-	-	-	82	15

Tabell 2: Utrikesexport 2013–2017 enligt varuslag och värde, 1 000 euro

	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	118 457	109 550	117 059	95 838	107 983
Levande djur, animaliska produkter	5 922	6 067	5 600	7 957	7 911
Vegetabiliska produkter	1 055	1 006	940	1 007	815
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	1 290	16 394	13 911	12 751	12 180
Mineraliska produkter	72	93	90	60	116
Produkter av kemiska industrier etc.	7 201	7 665	7 885	8 232	12 146
Plast- och gummivaror	22 969	24 172	25 344	28 426	32 603
Lädervaror	9	5	3	5	11
Trä och varor av trä och kork	8 039	8 823	9 073	7 120	7 170
Massa av ved, papper, varor av papper	256	182	202	95	107
Textilvaror	894	95	99	83	112
Skor, käppar, piskor, hattar	108	1	5	1	1
Varor av sten, gips, cement etc.	1	12	8	86	102
Smycken och ädelsten	70	486	650	55	31
Oädla metaller och varor av dessa	4 579	3 839	3 754	3 419	5 128
Maskiner, apparater, redskap	2 236	3 311	2 797	2 968	2 682
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	40 846	16 159	12 843	899	2 115
Optiska instrument etc.	3 902	4 040	3 432	4 504	5 977
Vapen och ammunition	42	21	6	13	18
Diverse varor	1 711	1 207	1 416	1 539	1 301
Konstverk och antikviteter	18	51	44	11	27
Okänt (leverans till fartyg)	-	-	-	-	-

Tabell 3: Utrikesimport 2013–2017 enligt varuslag och vikt, ton

	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	63 077,5	65 124,8	93 894,3	79 339,9	66 528,7
Levande djur, animaliska produkter	11 698,8	11 933,7	11 436,5	12 913,7	12 314,5
Vegetabiliska produkter	14 479,7	15 493,8	12 377,6	12 504,4	11 508,8
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	13 454,1	15 901,4	16 142,9	16 662,0	12 981,0
Mineraliska produkter	5 006,3	4 378,5	33 138,0	20 134,8	11 017,3
Produkter av kemiska industrier etc.	1 635,2	1 326,5	1 575,1	1 376,2	1 553,5
Plast- och gummivaror	1 260,3	1 739,4	1 724,3	1 823,2	1 858,1
Lädervaror	40,5	40,3	34,5	24,9	18,8
Trä och varor av trä och kork	1 599,6	1 135,8	1 208,9	1 279,1	1 539,6
Massa av ved, papper, varor av papper	2 637,4	3 417,2	2 851,7	1 993,1	1 579,0
Textilvaror	551,8	276,5	243,5	255,4	228,4
Skor, käppar, piskor, hattar	26,7	19,3	21,4	16,6	14,3
Varor av sten, gips, cement etc.	4 737,2	4 276,7	7 173,8	4 781,5	5 861,6
Smycken och ädelsten	17,3	5,0	1,0	1,0	0,8
Oädla metaller och varor av dessa	1 183,8	1 386,2	1 279,5	1 256,7	1 803,2
Maskiner, apparater, redskap	1 861,3	1 575,4	1 814,2	1 605,5	1 641,1
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	1 212,5	1 156,5	1 472,3	1 283,8	1 267,7
Optiska instrument etc.	83,9	69,7	42,3	43,8	19,8
Vapen och ammunition	1,9	1,4	2,4	0,2	0,3
Diverse varor	1 588,4	991,4	1 354,3	1 382,1	1 320,6
Konstverk och antikviteter	0,6	0,1	0,3	0,1	0,5
Okänt (leverans till fartyg)	-	-	-	1,8	0,0

Tabell 4: Utrikesexport 2013–2017 enligt varuslag och vikt, ton

	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	161 497,9	133 481,2	144 894,6	117 368,6	119 969,4
Levande djur, animaliska produkter	2 823,9	1 327,3	1 557,2	1 931,3	2 772,0
Vegetabiliska produkter	829,5	829,0	807,3	479,0	377,6
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	946,4	4 850,4	4 344,7	4 589,9	4 256,3
Mineraliska produkter	369,9	603,0	261,0	344,0	148,3
Produkter av kemiska industrier etc.	167,7	161,4	183,9	5 294,0	7 505,4
Plast- och gummivaror	380,2	428,2	417,5	409,4	461,6
Lädervaror	5,0	2,6	3,0	7,3	7,8
Trä och varor av trä och kork	114 409,0	112 366,5	118 055,1	101 104,5	99 690,6
Massa av ved, papper, varor av papper	375,7	345,9	246,3	142,1	190,5
Textilvaror	207,7	98,4	98,3	128,6	100,0
Skor, käppar, piskor, hattar	8,9	3,5	6,8	8,9	8,3
Varor av sten, gips, cement etc.	12,0	13,1	45,7	16,3	264,8
Smycken och ädelsten	1,0	0,6	8,0	0,2	0,1
Oädla metaller och varor av dessa	2 023,0	3 023,0	2 307,4	1 670,7	2 983,8
Maskiner, apparater, redskap	204,5	157,6	171,3	294,8	191,2
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	38 414,6	9 008,8	16 083,4	565,7	563,6
Optiska instrument etc.	4,9	7,2	4,5	7,6	5,6
Vapen och ammunition	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Diverse varor	224,4	161,1	217,8	294,0	152,9
Konstverk och antikviteter	3,2	0,3	0,3	0,0	0,1
Okänt (leverans till fartyg)	86,3	93,3	75,0	80,2	288,9

Tabell 5: Handelsnetto, utrikeshandel 2013–2017 enligt varuslag och värde, 1 000 euro

	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	-129 148	-137 563	-128 570	-147 203	-127 804
Levande djur, animaliska produkter	-39 303	-43 076	-39 554	-47 303	-52 432
Vegetabiliska produkter	-8 047	-9 623	-9 711	-10 305	-9 693
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	-30 031	-20 512	-22 940	-25 827	-21 816
Mineraliska produkter	-10 468	-8 382	-6 576	-8 037	-7 510
Produkter av kemiska industrier etc.	1 542	2 005	1 486	1 261	6 127
Plast- och gummivaror	8 653	9 128	9 383	14 687	18 671
Lädervaror	-429	-471	-461	-350	-791
Trä och varor av trä och kork	5 589	6 246	6 639	4 375	4 197
Massa av ved, papper, varor av papper	-29 093	-27 728	-19 951	-6 032	-4 702
Textilvaror	-7 420	-5 886	-5 929	-5 295	-4 481
Skor, käppar, piskor, hattar	-842	-831	-953	-714	-513
Varor av sten, gips, cement etc.	-2 641	-2 274	-3 827	-2 693	-2 843
Smycken och ädelsten	-385	-188	485	-127	-132
Oädla metaller och varor av dessa	-721	-2 048	-2 381	-2 676	-1 343
Maskiner, apparater, redskap	-44 413	-40 844	-50 028	-53 520	-47 919
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	24 141	1 848	-2 681	-13 025	-15 683
Optiska instrument etc.	-1 487	-1 053	169	1 523	3 849
Vapen och ammunition	11	-2	-36	-3	1
Diverse varor	-11 029	-9 832	-10 574	-9 669	-8 182
Konstverk och antikviteter	-13	36	-87	2	-25
Okänt (leverans till fartyg)	17 237	15 923	28 957	16 524	17 416

Tabell 6: Handelsnetto, utrikeshandel 2013–2017 enligt varuslag och vikt, ton

	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	98 420,5	68 356,4	51 000,3	38 028,8	53 440,7
Levande djur, animaliska produkter	-8 874,9	-10 606,4	-9 879,3	-10 982,4	-9 542,5
Vegetabiliska produkter	-13 650,2	-14 664,8	-11 570,3	-12 025,4	-11 131,2
Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak	-12 507,7	-11 051,0	-11 798,3	-12 072,1	-8 724,7
Mineraliska produkter	-4 636,3	-3 775,5	-32 877,0	-19 790,8	-10 869,0
Produkter av kemiska industrier etc.	-1 467,5	-1 165,0	-1 391,2	3 917,9	5 951,9
Plast- och gummivaror	-880,0	-1 311,2	-1 306,8	-1 413,8	-1 396,5
Lädervaror	-35,5	-37,7	-31,6	-17,6	-11,0
Trä och varor av trä och kork	112 809,4	111 230,7	116 846,2	99 825,4	98 151,1
Massa av ved, papper, varor av papper	-2 261,7	-3 071,3	-2 605,4	-1 850,9	-1 388,4
Textilvaror	-344,1	-178,1	-145,2	-126,8	-128,4
Skor, käppar, piskor, hattar	-17,8	-15,8	-14,6	-7,7	-6,0
Varor av sten, gips, cement etc.	-4 725,2	-4 263,7	-7 128,1	-4 765,1	-5 596,8
Smycken och ädelsten	-16,3	-4,4	7,0	-0,8	-0,7
Oädla metaller och varor av dessa	839,2	1 636,8	1 027,9	414,1	1 180,6
Maskiner, apparater, redskap	-1 656,8	-1 417,7	-1 642,9	-1 310,6	-1 449,9
Fordon, fartyg, transportutrustning etc.	37 202,0	7 852,3	14 611,1	-718,1	-704,1
Optiska instrument etc.	-79,0	-62,6	-37,8	-36,2	-14,1
Vapen och ammunition	-1,7	-1,3	-2,4	-0,2	-0,2
Diverse varor	-1 364,0	-830,3	-1 136,4	-1 088,1	-1 167,7
Konstverk och antikviteter	2,6	0,1	0,1	0,0	-0,5
Okänt (leverans till fartyg)	86,3	93,3	75,0	78,4	288,9

Utrikeshandeln till och från Åland 2013–2017 enligt bransch

Tabell 7 visar importen av varor till Åland mellan åren 2013 och 2017 enligt värde och bransch. För en del transaktioner har de åländska företagens handelspartners skött administrationen gentemot tullen. Även privatpersoner och icke-identifierade verksamheter ingår i denna kategori. Dessa transaktioner kan tyvärr inte placeras under den rätta bransch-koden. Dessutom kan det hända att en del transaktioner blivit registrerade under privatpersoner om företagen inte angett sitt fo-nummer i tulldeklarationen. Observera att för att undvika att enskilda företag kan identifieras används följande regler för branschvis röjandekontroll: *minst fem företag och största aktör ej över 50 procent av varuvärdet*. Den bransch som år 2017 stod för det högsta värdet av importerade varor var *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar* till ett värde av närmare 119 miljoner euro. Handelsbranschen stod år 2017 för ungefär hälften (ca 50,3 procent) av den totala varuimporten till Åland från utlandet. Handelsbranschens import av varor från utlandet minskade dock något mellan år 2016 och 2017, minskningen var ca 3,3 miljoner euro (en minskning med ca 2,8 procent).

Tabell 8 visar exporten av varor från Åland till utlandet enligt värde och bransch. Den överlägset viktigaste branschen för åländsk varuexport är *tillverkning, utvinning av mineral* med exporterade varor till ett värde av drygt 73 miljoner euro. År 2017 stod tillverkningsindustrin för inte mindre än 67,7 procent av hela utrikesexporten av varor. Om man ser till den totala exporten av varor och tjänster (inklusive turismen) från Åland så skulle även *transportsektorn* vara av betydande storlek när det gäller värdet på exporten. I transportsektorn ingår både sjö- och landtransport. Enligt estimeringar gjorda av ÅSUB stod transporttjänsterna för en mycket stor del av den totala exporten både år 2010 och 2011 (uppemot 47,5 procent enligt socialräkenskapsmatris för Åland 2010), se tidigare noter 5 och 2.

Tabell 9 och tabell 12 visar varuhandelsnettot (skillnaden mellan export och import) fördelad enligt bransch. Endast ett fåtal branscher, exempelvis *tillverkningsbranschen*, visar normalt ett överskott i varuhandelsbalansen, år 2017 är dock dessa dolda på grund av sekretessreglerna. Den bransch som normalt visar det största underskottet är *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar*, år 2017 var underskottet drygt 99 miljoner euro. Även branschgrupperingarna *byggverksamhet* samt *övriga aktörer* hade stora handelsunderskott med ca 8,1 miljoner euro respektive ca 5,7 miljoner euro (övriga aktörer omfattar exempelvis icke-åländska företag, okända företag samt privatpersoner).

I tabell 10 visas importen av varor till Åland från utlandet enligt vikt och bransch. Branschen *tillverkning, utvinning av mineral* importerade den största mängden (vikt) varor under år 2017 med ca 28 000 ton, ungefär 42 procent av den sammanlagda vikten av varor som importerats. Även *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar* stod för en stor del av importen (med närmare 25 200 ton, ca 37,8 procent av den totala vikten).

Enligt tabell 11 stod branschen *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar* år 2017 vikt-mässigt för nästan 86 procent av den åländska varuexporten till utlandet med närmare 102 700 ton. Volymmässigt visar branschen *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar* överskott under år 2017, med ca 77 500 ton (se tabell 12). *Tillverkningsbranschen* har tidigare visat ett stort överskott, men överskottet har flyttats till *handelsbranschen* på grund av omstruktureringar.

Tabell 7: Utrikesimport 2013–2017 enligt bransch och värde, 1 000 euro

	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	247 606	247 113	245 630	243 041	235 788
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	8 279	7 858	9 995	9 632	6 191
B–C Tillverkning, utvinning av mineral
D–E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. etc.	8 222
F Byggverksamhet	8 862	7 477	9 566	8 408	9 391
G Handel; reparation av motorfordon m.m.	118 578	118 965	113 821	122 091	118 710
H Transport och magasinering	2 806
I Hotell- och restaurangverksamhet	2 079	1 931
J Informations- och kommunikationsverks.	1 624	1 288	1 107	1 437	1 899
K Finans- och försäkringsverksamhet	..	730	170	513	313
L Fastighetsverksamhet
M–S Övriga tjänster	7 635	5 630	6 530	5 686	5 435
XX Övriga aktörer	35 861	33 317	23 492	8 039	5 755

Tabell 8: Utrikesexport 2013–2017 enligt bransch och värde, 1 000 euro

	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	118 457	109 550	117 059	95 838	107 983
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	369	397
B–C Tillverkning, utvinning av mineral	52 932	68 458	67 111	66 216	73 105
D–E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. etc.	..	512	236	378	247
F Byggverksamhet	638	174	490	624	1 242
G Handel; reparation av motorfordon m.m.	13 522	19 369
H Transport och magasinering	..	11 909
I Hotell- och restaurangverksamhet
J Informations- och kommunikationsverks.	138	29	451
K Finans- och försäkringsverksamhet	-
L Fastighetsverksamhet
M–S Övriga tjänster	1 779
XX Övriga aktörer	173	526	810	137	94

Tabell 9: Handelsnetto, utrikeshandel 2013–2017 enligt bransch och värde, 1 000 euro

	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	-129 148	-137 563	-128 570	-147 203	-127 804
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	-7 910	-7 461
B–C Tillverkning, utvinning av mineral
D–E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. etc.	-7 986
F Byggverksamhet	-8 224	-7 303	-9 076	-7 784	-8 149
G Handel; reparation av motorfordon m.m.	-108 569	-99 341
H Transport och magasinering
I Hotell- och restaurangverksamhet
J Informations- och kommunikationsverks.	-1 486	-1 407	-1 448
K Finans- och försäkringsverksamhet
L Fastighetsverksamhet
M–S Övriga tjänster	-5 857
XX Övriga aktörer	-35 687	-32 791	-22 683	-7 902	-5 661

Tabell 10: Utrikesimport 2013–2017 enligt bransch och vikt, ton

	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	63 077,5	65 124,8	93 894,3	79 339,9	66 528,7
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	4 961,5	4 909,4	6 113,4	5 016,6	2 429,8
B–C Tillverkning, utvinning av mineral	20 371,5	23 587,6	20 816,3	39 709,4	28 004,9
D–E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. etc.	583,6	474,0	538,8	431,5	522,5
F Byggverksamhet	2 632,6	2 695,1	36 022,6	4 253,4	4 904,0
G Handel; reparation av motorfordon m.m.	28 109,2	27 965,9	24 799,7	25 232,6	25 173,0
H Transport och magasinering	321,6	307,0	644,0	563,7	363,8
I Hotell- och restaurangverksamhet	282,1	271,7	219,0	274,7	291,8
J Informations- och kommunikationsverks.	208,4	366,7	307,5	327,1	274,4
K Finans- och försäkringsverksamhet	50,5	91,6	6,8	120,8	31,2
L Fastighetsverksamhet	527,0	479,2	558,1	505,6	621,3
M–S Övriga tjänster	996,7	506,9	717,1	576,3	617,6
XX Övriga aktörer	4 032,6	3 469,7	3 151,1	2 328,1	3 294,3

Tabell 11: Utrikesexport 2013–2017 enligt bransch och vikt, ton

	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	161 497,9	133 481,2	144 894,6	117 368,6	119 969,4
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	100,9	107,5	441,9	401,4	201,6
B–C Tillverkning, utvinning av mineral	114 504,3	118 354,1	120 329,3	59 731,0	8 059,6
D–E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. etc.	646,1	249,9	101,2	5 440,2	7 246,0
F Byggverksamhet	193,5	72,5	169,2	213,1	661,5
G Handel; reparation av motorfordon m.m.	7 883,3	5 416,0	7 626,1	50 908,2	102 695,4
H Transport och magasinering	37 911,9	8 619,4	15 548,6	57,5	504,6
I Hotell- och restaurangverksamhet	0,4	3,5	20,3	2,6	4,6
J Informations- och kommunikationsverks.	2,4	4,0	0,9	3,9	1,7
K Finans- och försäkringsverksamhet	17,1	8,0	-	-	-
L Fastighetsverksamhet	-	512,1	467,5	401,3	439,3
M–S Övriga tjänster	230,0	115,8	135,8	202,0	146,4
XX Övriga aktörer	7,7	18,3	53,8	6,9	8,6

Tabell 12: Handelsnetto, utrikeshandel 2013–2017 enligt bransch och vikt, ton

	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	98 420,5	68 356,4	51 000,3	38 028,8	53 440,7
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	-4 860,6	-4 801,9	-5 671,5	-4 615,2	-2 228,2
B–C Tillverkning, utvinning av mineral	94 132,8	94 766,5	99 512,9	20 021,6	-19 945,4
D–E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. etc.	62,5	-224,1	-437,6	5 008,6	6 723,5
F Byggverksamhet	-2 439,1	-2 622,5	-35 853,3	-4 040,3	-4 242,5
G Handel; reparation av motorfordon m.m.	-20 225,9	-22 549,9	-17 173,6	25 675,7	77 522,4
H Transport och magasinering	37 590,3	8 312,4	14 904,6	-506,3	140,8
I Hotell- och restaurangverksamhet	-281,7	-268,2	-198,7	-272,1	-287,2
J Informations- och kommunikationsverks.	-206,1	-362,7	-306,6	-323,2	-272,7
K Finans- och försäkringsverksamhet	-33,3	-83,6	-6,8	-120,3	-31,0
L Fastighetsverksamhet	-526,7	32,9	-90,6	-104,3	-182,0
M–S Övriga tjänster	-766,8	-391,1	-581,2	-374,3	-471,2
XX Övriga aktörer	-4 024,8	-3 451,4	-3 097,3	-2 321,2	-3 285,7

Utrikeshandeln till och från Åland år 2016–2017 enligt region

Sedan år 2010 kan utrikeshandeln även redovisas enligt region. Importen redovisas dels enligt *avsändningsland* (det land varan skickats ifrån) och dels enligt *ursprungsland* (det land där varan tillverkats eller den senaste ekonomiskt sett viktigaste delen av tillverkningen skett). Exporten redovisas enligt *bestämmelseland*, det vill säga det land som vid tidpunkten för exporten är det sista land man har kännedom om, dit varan är avsedd att exporteras antingen direkt eller via ett annat land.

Tabell 13 på nästa sida illustrerar väl hur viktigt *Sverige* är som marknad för den åländska importen, år 2017 kom hela 65,5 procent av den direkta utrikesimporten från *Sverige* (avsändningsland). År 2017 importerades varor från *Sverige* till ett värde av drygt 154 miljoner euro, år 2016 var värdet ca 157 miljoner euro. Sett till ursprungsland minskar *Sveriges* andel år 2017 med ca 0,2 procentenheter till förmån för framförallt *Asien*. Även *övriga Europa* samt *övriga Norden* är viktiga importmarknader med en andel på ca 23,3 procent respektive ca 9,0 procent (enligt avsändningsland). Enligt ursprungsland är andelarna snarlika, ca 22,2 procent respektive ca 8,8 procent.

Vad gäller exporten minskar *Sveriges* betydelse rejält, bara drygt 22 procent av den direkta utrikesexporten går till *Sverige*. År 2017 exporterades varor till *Sverige* till ett värde av ca 24 miljoner euro, medan värdet året innan var ca 21 miljoner euro. Marknaden *övriga Europa* som står för den största andelen av den direkta utrikesexporten med ca 33,5 procent (mer än 36 miljoner euro). Även gruppen *leverans till fartyg* är betydande med drygt 17 miljoner euro (ca 16 procent).

Även viktmässigt är *Sveriges* ställning stark, år 2017 stod *Sverige* för ca 56,5 procent av de importerade varornas vikt enligt avsändningsland (enligt ursprungsland var andelen ca 57,5 procent). Importen från *övriga Europa* stod år 2017 för en lite mindre andel, ca 28,5 procent enligt avsändningsland (enligt ursprungsland ca 27,6 procent). Endast 0,9 procent av varorna sett till vikten har skickats direkt från ett icke-europeiskt land. Av exporten står *Sverige* för hela 94,2 procent av vikten på varorna (nästan 113 000 ton), medan andelen för *övriga Europa* är endast 3,7 procent (ca 4 400 ton). *Leverans till fartyg* står endast för ca 0,2 procent av den exporterade varuvikten, trots den betydande andelen av värdet.

Tabell 13: Utrikeshandeln 2016–2017 enligt region, värde, vikt och andel

	Varuvärde, 1 000 euro		Vikt, 1 000 kg		Andel i procent år 2017	
	2016	2017	2016	2017	1 000 euro	1 000 kg
Import enligt avsändningsland						
Totalt	243 041	235 788	79 339,9	66 528,7	100,0	100,0
Sverige	156 695	154 441	35 246,6	37 619,8	65,5	56,5
Övriga Norden	27 564	21 227	15 073,3	9 377,1	9,0	14,1
Övriga Europa	51 999	55 010	28 033,1	18 940,3	23,3	28,5
Amerika	3 669	2 207	537,0	213,6	0,9	0,3
Asien	3 082	2 901	446,2	377,8	1,2	0,6
Afrika	21	0,0	3,6	0,0	0,0	0,0
Oceanien	10	2	0,1	0,0	0,0	0,0
Import enligt ursprungsland						
Totalt	243 041	235 788	79 339,9	66 528,7	100,0	100,0
Sverige	154 769	153 961	35 513,3	38 258,3	65,3	57,5
Övriga Norden	27 215	20 746	14 947,3	9 131,8	8,8	13,7
Övriga Europa	49 287	52 457	27 663,2	18 368,8	22,2	27,6
Amerika	4 181	2 610	567,0	242,4	1,1	0,4
Asien	7 485	5 978	641,2	501,2	2,5	0,8
Afrika	41	23	7,4	26,1	0,0	0,0
Oceanien	63	12	0,4	0,1	0,0	0,0
Export enligt bestämmelseland						
Totalt	95 838	107 983	117 368,6	119 969,4	100,0	100,0
Sverige	20 999	23 988	109 811,8	112 988,9	22,2	94,2
Övriga Norden	5 692	5 852	1 209,8	1 167,5	5,4	1,0
Övriga Europa	31 816	36 192	4 990,2	4 413,2	33,5	3,7
Amerika	8 974	10 295	842,7	803,3	9,5	0,7
Asien	11 700	14 172	342,3	274,9	13,1	0,2
Afrika	8	28	58,3	30,4	0,0	0,0
Oceanien	42	25	33,3	2,4	0,0	0,0
Leverans till fartyg	16 606	17 431	80,2	288,9	16,1	0,2

Skattegränshandel mellan Åland och Finland 2013–2017

Varuhandeln över skattegränsen (med det finska fastlandet) hade år 2017 lite större omfattning än varuhandeln med utlandet. Handeln med fastlandet är normalt mer omfattande än handeln med utlandet, speciellt när det gäller varuexporten. Underlagsmaterialet för skattegränshandeln är tyvärr mycket begränsat och möjliggör inte en fördelning på varuslag.

Från och med år 2014 baserar sig skattegränsmaterialet på rapporter ur ett nytt datasystem hos Tullstyrelsen i Finland och omfattar både registrerade skattegränskunder och kontantförtullningar. Detta har möjliggjort säkrare uppgifter om skattegränshandelns fördelning mellan import och export. Det har även möjliggjort en ungefärlig fördelning per bransch (på basen av de registrerade skattegränskundernas branschkod). Man bör dock betänka att deklARATIONEN ibland är utförd av icke-åländska företag, exempelvis stora partihandelskedjor. Materialet har även bidragit med en större säkerhet beträffande beräkningen av varuvärdet på importen samt exporten.

Tabell 14 visar att varuimporten över skattegränsen år 2017 var värd ca 275 miljoner euro, en ökning med drygt tre miljoner euro jämfört med år 2016 (då värdet var ca 272 miljoner euro). Förändringen motsvarar en ökning med 1,1 procent.

Värdet på de exporterade varorna över skattegränsen var år 2017 drygt 196 miljoner euro, en ökning med nästan nio miljoner euro jämfört med år 2016 (då värdet var ca 187 miljoner euro). Förändringen motsvarar en ökning med ca 4,8 procent från år 2016.

Underskottet i varuhandeln över skattegränsen var år 2017 ungefär -79 miljoner euro, medan det år 2016 var ca -85 miljoner euro. Det vill säga att underskottet minskade med knappt sex miljoner euro (ca 7,0 procent).

Tabell 14: Skattegränshandel, import och export 2013–2017 enligt värde, 1 000 euro

	2013	2014	2015	2016	2017
Import av varor över skattegränsen	263 679	318 466	271 341	271 811	274 884
Export av varor över skattegränsen	161 585	166 815	167 309	187 070	196 065
Handelsnetto, varuhandel över skattegränsen	-102 094	-151 651	-104 033	-84 740	-78 819

Skattegränshandeln mellan Åland och Finland branschvis år 2013–2017

I och med det nya skattegränsmaterialet kan skattegränshandeln mellan Åland och Finland även redovisas fördelat per bransch (NI2008). Klargörs kan att branschfördelningen görs på basen av deklarantens branschkod, i många fall görs skattegränsdeklarationen av större icke-åländska företag vilket kan medföra en koncentration till exempelvis handelsbranschen. Observera att för att undvika att enskilda företag kan identifieras används följande regler för branschvis röjandekontroll: *minst fem företag och största aktör ej över 50 procent av varuvärdet.*

Tabell 15 illustrerar skattegränsimpporten år 2013–2017 fördelat per bransch. Ur tabellen framgår tydligt hur dominerande branschen *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar* är, ca 61 procent av skattegränsimpporten deklarerar av handelsföretag (mer än 167 miljoner euro). En annan viktig bransch är *tillverkning, utvinning av mineral* som står för drygt nio procent av skattegränsimpporten (nästan 26 miljoner euro).

I tabell 16 redovisas skattegränsexporten år 2013–2017 per bransch. När det gäller exporten från Åland över skattegränsen står branschen *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar* för omkring hälften av skattegränsexporten (48,1 procent, eller ca 94 miljoner euro).

Tabell 17 redovisar handelsnettot för skattegränshandeln år 2013–2017 fördelat per bransch. De branscher som normalt uppvisar ett handelsöverskott är dolda på grund av den branschvisa röjandekontrollen. Branschen *handel; reparation av motorfordon och motorcyklar* uppvisar ett handelsunderskott på nästan 73 miljoner euro (mer än 92 procent av handelsunderskottet för hela skattegränshandeln).

Tabell 15: Skattegränsimport 2013–2017 enligt bransch och värde 1 000 euro

	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	263 679	318 466	271 341	271 811	274 884
A Jordbruk, skogsbruk och fiske
B–C Tillverkning, utvinning av mineral	33 692	29 887	26 809	26 073	25 798
D–E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. etc.	2 198	3 345	2 173
F Byggverksamhet	18 806	17 466	19 954	16 340	16 596
G Handel; reparation av motorfordon m.m.	164 524	155 689	160 750	165 848	167 189
H Transport och magasinering	6 167	6 135	6 297	7 646	6 181
I Hotell- och restaurangverksamhet	1 051	1 130	1 229	1 095	938
J Informations- och kommunikationsverks.	6 538
K Finans- och försäkringsverksamhet
L Fastighetsverksamhet	414	242
M–S Övriga tjänster	11 250	11 645	15 217	16 058	18 657
Kontantförtullningar	7 231	8 003	14 101	14 864	16 004

Tabell 16: Skattegränsexport 2013–2017 enligt bransch och värde 1 000 euro

	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	161 585	166 815	167 309	187 070	196 065
A Jordbruk, skogsbruk och fiske
B–C Tillverkning, utvinning av mineral
D–E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. etc.
F Byggverksamhet	177	396	..	502	..
G Handel; reparation av motorfordon m.m.	93 866	100 152	87 506	93 375	94 387
H Transport och magasinering
I Hotell- och restaurangverksamhet
J Informations- och kommunikationsverks.
K Finans- och försäkringsverksamhet
L Fastighetsverksamhet	-
M–S Övriga tjänster
Kontantförtullningar	905	1 118	2 927	2 322	1 692

Tabell 17: Handelsnetto, skattegränshandel 2013–2017 enligt bransch och värde, 1 000 euro

	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	-102 094	-151 651	-104 033	-84 740	-78 819
A Jordbruk, skogsbruk och fiske
B–C Tillverkning, utvinning av mineral
D–E El-, gas-, värme- och vatten, avlopp. etc.
F Byggverksamhet	-18 629	-17 070	..	-15 837	..
G Handel; reparation av motorfordon m.m.	-70 658	-55 536	-73 244	-72 473	-72 802
H Transport och magasinering
I Hotell- och restaurangverksamhet
J Informations- och kommunikationsverks.
K Finans- och försäkringsverksamhet
L Fastighetsverksamhet
M–S Övriga tjänster
Kontantförtullningar	-6 326	-6 885	-11 174	-12 542	-14 312

Varuhandeln sammanlagt till och från Åland 2013–2017

Tabell 18 visar en sammanslagning av varuhandeln med utlandet och varuhandeln med det finska fastlandet. År 2017 importerades varor till ett värde av ca 236 miljoner euro från utlandet och ca 275 miljoner euro från Finland. Den finländska marknaden stod således för knappt 54 procent av importen av varor till Åland. Finlands andel som ursprungsland var år 2017 ungefär på samma nivå som medeltalet för perioden 2013–2017, år 2016 kom ca 53 procent av varuimporten över skattegränsen. Vårt material över skattegränshandeln visar inte varifrån så kallade transitvaror⁶ kommer, men andra studier som ÅSUB genomfört visar att Sverige är den viktigaste källan för importvaror i utlandet (se exempelvis ÅSUB Rapport 2012:3 (se not 2) eller ÅSUB Rapport 2010:14⁷).

Försäljningen av varor från Åland gick år 2017 främst till den fastländska marknaden. År 2017 exporterades varor från Åland till fastlandet till ett värde av drygt 196 miljoner euro, medan det till utlandet exporterades varor till ett värde av ca 108 miljoner euro. Förhållandet här är att ca 64,5 procent av varuförsäljningen sker till Finland (år 2016 var andelen ännu högre, ca 66 procent).

Det sammanlagda varuhandelsnettot var år 2017 ca -207 miljoner euro, en minskning av underskottet (med ca 10,9 procent) jämfört med år 2016, då varuhandelsnettot var ca -232 miljoner euro). Omkring 38 procent av underskottet härrör från varuhandeln med Finland år 2017, en något högre nivå jämfört med året innan (ca 37 procent). Det omfattande varuhandelsunderskottet innebär att Åland hade andra inkomster än varuexportintäkter eller ackumulerad förmögenhet att spendera på varuimport. Den främsta inkomstkällan torde vara Ålands tjänsteexport, medan en annan förklaring kan vara till exempel betydande kapitalinkomster från omvärlden.

Tabell 18: Sammanlagd import och export 2013–2017 enligt värde, 1 000 euro

	2013	2014	2015	2016	2017
Varuimport, totalt	511 285	565 579	516 971	514 852	510 672
- varuimport, direkt utrikeshandel	247 606	247 113	245 630	243 041	235 788
- varuimport, skattegränshandel	263 679	318 466	271 341	271 811	274 884
Varuexport, totalt	280 042	276 365	284 368	282 908	304 049
- varuexport, direkt utrikeshandel	118 457	109 550	117 059	95 838	107 983
- varuexport, skattegränshandel	161 585	166 815	167 309	187 070	196 065
Handelsnetto varuhandel, totalt	-231 243	-289 214	-232 603	-231 943	-206 623
- handelsnetto varuhandel, direkt utrikeshandel	-129 148	-137 563	-128 570	-147 203	-127 804
- handelsnetto varuhandel, skattegränshandel	-102 094	-151 651	-104 033	-84 740	-78 819

På grund av tidigare nämnda röjandekontroller är det inte möjligt att redovisa den totala varuhandeln (både utrikeshandel och skattegränshandel) per bransch.

⁶ Varor som transporteras via Finland till Åland (exempelvis för omlastning/ompackning på fastlandet)

⁷ Handelsintegration och välfärdsutveckling på Åland under EU-medlemskapet (ÅSUB Rapport 2010:14)

Bilaga 1: Branschindelningen (ISIC-standard), NI-2008

Huvud-grupp	Förklaring	Ni-kod
A	Jordbruk, skogsbruk och fiske	01110–03220
B	Utvinning av mineral	05100–09900
C	Tillverkning	10110–33200
D	Försörjning av el, gas, värme och kyla	35111–35302
E	Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	36000–39000
F	Byggverksamhet	41100–43999
G	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	45111–47990
H	Transport och magasinering	49100–53200
I	Hotell- och restaurangverksamhet	55101–56302
J	Informations- och kommunikationsverksamhet	58110–63990
K	Finans- och försäkringsverksamhet	64110–66300
L	Fastighetsverksamhet	68100–68320
M	Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	69101–75000
N	Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	77110–82990
O	Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	84110–84309
P	Utbildning	85100–85600
Q	Vård och omsorg; sociala tjänster	86101–88999
R	Kultur, nöje och fritid	90010–93299
S	Annan serviceverksamhet	94110–96090
T	Förvärvsarbete i hushåll; hushållens produktion av diverse varor och tjänster	97000–98200
U	Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader o.d.	99000–99000
X	Näringsgrenen okänd Övriga aktörer (privatpersoner, utomåländska företag, okända verksamheter)	00000–00000

Bilaga 2: Varuslag (CN-koder)

CN2-kod	Förklaring
1–5	Levande djur; animaliska produkter
6–15	Vegetabiliska produkter
16–24	Beredda livsmedel, drycker, sprit, tobak
25–27	Mineraliska produkter
28–38	Produkter av kemiska industrier etc.
39–40	Plast- och gummivaror
41–43	Lädervaror
44–46	Trä och varor av trä och kork
47–49	Massa av ved, papper, varor av papper
50–63	Textilvaror
64–67	Skor, käppar, piskor, hattar
68–70	Varor av sten, gips, cement etc.
71	Smycken och ädelsten
72–81	Oädla metaller och varor av dessa
82–85	Maskiner, apparater, redskap
86–89	Fordon, fartyg, transportutrustning etc.
90–92	Optiska instrument etc.
93	Vapen och ammunition
94–96	Diverse varor
97	Konstverk och antikviteter
99	Okänd (leverans till fartyg)

ÅS
UP



Ålandsvägen 26
PB 1187
AX - 22 111 MARIEHAMN